

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda ifade edilen sorularımın Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Faik ÖZTRAK
Tekirdağ Milletvekili

Bu yıl olumlu seyreden hava şartlarının da etkisiyle buğday rekoltesinin yüksek olması beklenmektedir. 27 Haziran 2017 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan İthalat Rejimi Kararına Ek Kararla (2017/10440), buğday ithalatında yüzde 130 olan gümrük vergisi yüzde 45 seviyesine çekilmiştir. Alınan bu kararla tarladaki ekinden yüzü gülen çiftçinin sevinci kısa sürmüştür.

Geçmiş yıllarda buğday hasadı öncesi ya da sonrasında gümrük vergilerinin aşağı çekildiği görülmektedir. Yine bu çerçevede Toprak Mahsulleri Ofisi’ne, geçen yıllarda ve hasat dönemine denk gelmeyecek şekilde sıfır gümrük vergisiyle arpa, buğday, mısır gibi bazı ürünleri belirli tonajlarla ithal etme yetkisi verilmiştir.

Ancak, bu yıl hasat döneminde alınan bu kararla, buğday üreticisi; ithalatçı, tüccar ve sanayici karşısında güçsüz bırakılmıştır. Gümrük vergilerinin indirilmesi kararı, üreticinin buğday fiyatı üstünde sallanan bir kılıç etkisi göstermiştir. Nitekim, kararın psikolojik etkisi henüz ithal buğday piyasaya girmeden görülmüş, buğday fiyatında sert düşüşler yaşanmıştır. Gümrük vergilerinin indirilmesinden önce 1 TL’nin üzerinde olan buğdayın kilogram fiyatının 95 kuruşa kadar gerilediği kamuoyuna yansımıştır.

Alınan kararın zamanlamasının yanlışlığı Hükümet üyeleri tarafında da kabul edilmektedir. Bu çerçevede Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Faruk Çelik'in *"Zamanlama açısından hasat dönemine denk geldiği için bu tartışmaların başka yöne çekileceğini söyledik, size yansıyan bu"* şeklindeki ifadeleri basına yansımıştır (TRT, 6 Temmuz 2017 tarihli haber).

Diğer taraftan, Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), 2017 yılı buğday taban fiyatını 12 Temmuz 2017 tarihinde açıklamıştır. Önceki yıl 910 TL olan Anadolu Beyaz ve Kırmızı Sert Buğdayın ton başına fiyatı, yüzde 3,3 gibi oldukça sınırlı bir artışla 940 TL'ye çıkarılmıştır. Güncel verilere göre son bir yılda enflasyonun yüzde 10,9 olduğu düşünüldüğünde, açıklanan taban fiyatının çiftçiyi mutlu etmediği ortadadır.

Buğday hasadı başlamasına rağmen Temmuz ayı ortasına kadar buğday için taban fiyat açıklanmaması da üretici açısından sıkıntı yaratan bir başka konu olmuştur. Yine Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Faruk Çelik'in, *"Bazı bölgelerde (ekmeklik buğdayın) 850 ila 900 lira arasında işlem görmeye başladığını müşahade ettikleri"* yönündeki açıklaması (Dünya, 12 Temmuz 2017 tarihli haber), gümrük vergisi kararıyla beraber TMO'nun taban fiyatı açıklamasındaki gecikmenin üretici açısından ağır faturasını ortaya koymaktadır.

Bu çerçevede;

1- Çiftçiyi buğday satışında tüccar, ithalatçı ve sanayici karşısında güçsüz duruma düşüren gümrük duvarının indirilmesi kararı neden hasat döneminde alınmıştır?

2- Yayımlanan söz konusu kararın ardından buğday üreticisini korumak için hangi önlemlerin alınması planlanmaktadır?

3- TMO 2017 buğday taban fiyatlarını açıklamak için neden Temmuz ayı ortasına kadar beklemiştir?

4- TMO buğdayda taban fiyatını neden gümrük vergisinin düşürülmesinin ardından açıklamıştır? Bu yanlış kararlar nedeniyle ton başına 940 TL taban fiyatı açıklanan buğdayını, Sayın Faruk Çelik'in ifadesiyle, 850 TL'ye satan buğday üreticisinin zararı nasıl giderilecektir?